ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Одлуком Изборног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду бр. 906/1 од 21. 3. 2022. године изабрани смо у Комисију за припрему извештаја о кандидатима који су се пријавили на конкурс за избор доцента за ужу наставно-научну област Италијанистика, предмет Италијански језик. Част нам је да Већу поднесемо следећи

ИЗВЕШТАЈ

На конкурс објављен 30. 3. 2022. године у листу „Послови“ (број 980) пријавио се један кандидат – др Наташа Јанићијевић, досадашњи доцент на Катедри за Италијански језик и књижевност Филолошког факултета Универзитета у Београду.

Уз пријаву на конкурс кандидаткиња је приложила сав потребни материјал и он се састоји од следећих докумената: биографије, библиографије, списка објављених радова, самих радова, фотокопија објављених радова од последњег избора, оверене фотокопије Дипломе о стеченом високом образовању, оверене фотокопије Дипломе о стеченом академском називу магистра филолошких наука, оверене фотокопије Дипломе о стеченом научном степену доктора наука, доказа о ваннаставним ангажманима, званичних факултетских анкета о позитивном мишљењу студената у вези са наставом, Изјаве о изворности, Извода из матичне књиге рођених и Уверења о држављанству.

1. Биографски подаци и радна биографија

Наташа Јанићијевић рођена је 3. 9. 1975. године у Београду, где је завршила основну школу и гимназију. Дипломирала је 1999. године на Катедри за италијанистику Филолошког факултета у Београду. Исте године уписала се на постдипломске студије – смер Наука о језику, на коме је положила све испите са оценом 10 (десет) и у марту 2008. године одбранила магистарску тезу *Фразни глаголи у савременом италијанском језику: категорија, облици и употреба* (ментор: проф. др Иван Клајн). Научни степен доктора филолошких наука стекла је у јулу 2016. године на Филолошком факултету Универзитета у Београду одбраном докторске дисертације *Исказивање будућности глаголским облицима и конструкцијама у италијанском и српском језику* (ментор: проф. др Мила Самарџић).

Др Наташа Јанићијевић има двадесеттрогодишње радно искуство у универзитетској настави италијанског језика. Године 1999. хонорарно, а од јула 2000. године до децембра 2011. у радном односу на Филолошком факултету обављала је послове лектора, а потом до 2017. године радила је у звању вишег лектора за ужу научну област Италијанистика. У октобру 2017. године изабрана је у звање доцента. Тренутно на основним студијама држи наставу на предметима *Морфологија италијанског језика 1 и 2* и *Теорија и пракса превођења 1 и 2 – Италијанистика* (превођење са српског на италијански). Од 2018. до 2020. године била је ангажована на предмету *Превођење економских и политичких текстова* на Мастер студијама из конференцијског, стручног и аудио-визуелног превођења.

У више наврата боравила је на различитим универзитетима у Италији (Рим, Сијена, Перуђа, Рађо Калабрија), на којима је похађала курсеве за усавршавање наставника италијанског језика и бавила се самосталним истраживачким радом. Године 2002. била је стипендиста италијанског Министарства иностраних послова и том приликом провела је студијски боравак на Универзитету у Риму *Roma Tre*. Њен истраживачки рад обављен је под менторством једног од највећих савремених стручњака за италијански језик, проф. Маурицијa Дардана. У септембру 2010. године стекла је међународни цертификат за наставника италијанског као страног језика (*CEDILS, Certificazione in didattica dell'italiano a stranieri*) Универзитета *Ca' Foscari* из Венеције. У фебруару 2018. године боравила је на Универзитету за странце у Перуђи, где је похађала семинар за испитиваче међународно признатог цертификата италијанског језика као страног (CELI, *Certificati di lingua italiana*). Након одговарајуће обуке, с успехом је положила испит и постала цертификован CELI испитивач за Србију.

Поред италијанског језика, одлично говори и енглески, а пасивно се служи и француским и шпанским.

2. Библиографија

Уз пријаву на конкурс доц др. Наташа Јанићијевић је приложила следећу Библиографију радова:

Радови после избора за доцента

Публикације:

1. Janićijević, N. (2019). *Praktikum za vežbe prevođenja sa srpskog na italijanski jezik*. Niš: Sven. (ISBN 978-86-7746-773-9)

Радови објављени у научним часописима и тематским зборницима:

1. Ceković, N. & Janićijević, N. (2017). *Scusa, sai, ti dico*... Gli equivalenti serbi dei segnali discorsivi italiani di origine verbale. *Анали Филолошког факултета XXIX/2*: 51-65. (M51)
2. Ceković, N. & Janićijević, N. (2018). La traduzione dei segnali discorsivi italiani in serbo: il caso dei verbi di percezione visiva e uditiva. *Филолошки преглед XLV/2*: 93-106. (M51)
3. Janićijević, N. (2018). Obeležavanje budućnosti prošlim glagolskim vremenima u italijanskom i srpskom jeziku. У: Гудурић, С. & Б. Радић-Бојанић (прир.), *Језици и културе у времену и простору VII/2*. Нови Сад: Филозофски факултет/Педагошко друштво Војводине, 277-286. (M14)
4. Janićijević, N. (2020). Izražavanje anteriorne buduće radnje u italijanskom i srpskom jeziku. *Анали Филолошког факултета XXXII/1:* 301-315. (M51)
5. Janićijević, N. (2020). Verbi di postura in italiano e in serbo. *Филолошки преглед XLVII/2*: 127-138. (M51)

Саопштења са научних скупова објављена у целини:

1. Миливојевић, А. & Јанићијевић, Н. (2018). Дидактика превођења на универзитетском нивоу: од језичког усавршавања до професионалног усмеравања. У: Вранеш, А. & Љ. Марковић (прир.), *Култура Универзитета и филологија* 6/1. Београд: Универзитет у Београду, Филолошки факултет, 187-202. (М33)
2. Janićijević, N. (2019). Futurska upotreba italijanskog konjunktiva prezenta i njegovi srpski ekvivalenti. *Примењена лингвистика 20*. Београд-Нови Сад: Друштво за примењену лингвистику Србије/Филолошки факултет у Београду/Филозофски факултет у Новом Саду, 41-53. (М33)

РАДОВИ ПРЕ ИЗБОРА ЗА ДОЦЕНТА

Радови објављени у научним часописима и тематским зборницима:

1. Matejić, N. (2009). Značenje i funkcija postverbalnih partikula u italijanskim fraznim glagolima. *Анали Филолошког факултета XXI*: 351-366. (М51)
2. Matejić, N. (2011). Frazni glagoli u nastavi italijanskog jezika. U: Vučo J. & B. Milatović (prir.), *Stavovi promjena – promjena stavova*. *Zbornik radova*. Nikšić: Filozofski fakultet, 272-281. (M14)
3. Matejić, N. (2011). Italijanski frazni glagoli sa partikulom *via* i njihovi ekvivalenti u srpskom jeziku. *Анали Филолошког факултета XXIII/2*: 173-181. (М51)
4. Matejić. N. (2013). Transponovani vremenski oblici za izražavanje budućnosti u italijanskom i srpskom jeziku. U: Vučo J. & V. Polovina (prir.), *Savremeni tokovi u lingvističkim istraživanjima, knjiga 2 (Edicija Filološka istraživanja danas, tom III).* Beograd: Filološki fakultet, 161-172. (M14)
5. Janićijević, N. (2013). I verbi sintagmatici italiani e i loro equivalenti serbi. *Italica Belgradensia 2*: 144-157. (M24) (Часопис за ту годину верификован посебном одлуком Већа друштвено-хуманистичких наука)
6. Janićijević, N. (2016). Analisi contrastiva del presente *pro futuro* in italiano e in serbo. *Italica Belgradensia 2*: 51-62. (M53)

Саопштења са научних скупова објављена у целини:

1. Janićijević, N. & Radojević, D. (2015). I verbi sintagmatici in italiano L2. In: Nikodinovska, R. (a cura di), *Parallelismi linguistici, letterari e culturali*. Skopje: Università Ss. "Cirillo e Metodio", Facoltà di Filologia "Blaže Koneski", 263-274. (M33)
2. Janićijević, N. (2016). Italijanski anteriorni futur i njegovi srpski ekvivalenti. У: Вранеш, А. & Љ. Марковић (прир.), *Културе у преводу, књига 2*. Београд: Филолошки факултет, 247-260. (М33)

3. КРАТАК ОПИС РАДОВА

Доц. др Наташа Јанићијевић је у више наврата учествовала на научним скуповима у земљи и иностранству и објавила је самостално и у коауторству више радова у научним часописима и зборницима радова.

Њена научна интересовања везана су за савремену италијанску лингвистику и усмерена су превасходно на синтаксичко-семантичка проучавања италијанског језика, као

и на контрастивну анализу италијанског и српског језика. Уз ово, део њених активности је у периоду после избора за доцента посвећен и појединим питањима из области прагматике и превођења.

У свим научним радовима др Наташа Јанићијевић показала је изразит смисао за научно-истраживачки рад, озбиљност у раду, одлично познавање италијанске, српске и стране лингвистичке литературе и критички приступ према њој. Захваљујући избору тема, њиховој темељној обради и изнетим закључцима њени радови представљају драгоцен допринос како италијанистици, тако и контрастивним проучавањима италијанског и српском језика.

Будући да су ранији радови др Наташе Јанићијевић приказани у реферату за њен избор у звање доцента 2017. године, овде дајемо приказ радова објављених у периоду од претходног избора у звање доцента.

Практикум за вежбе превођења са српског на италијански језик представља уџбеник чија су циљна група у првом реду студенти друге године Италијанистике. Практикум се састоји од 50 текстова на српском језику (чланци из електронских издања новина и часописа и одломци из прозних дела аутора савремене српске књижевности) који разноврсношћу тема и садржаја представљају подстицајан материјал за активност превођења са српског на италијански језик. Будући да сам чин превођења подразумева владање и другим језичким вештинама, ауторка је у бројним фуснотама указала на које језичке елементе треба да се обрати посебна пажња, које граматичке партије треба посебно продубити или обновити и на које културолошке садржаје треба обратити пажњу у процесу трансфера с једног језика на други. Захваљујући споју добро одабраних текстова и пажљиво осмишљених фуснота с питањима и задацима у вези са различитим лексичким, морфолошким, синтаксичким, семантичким и стилским проблемима, студент је одмах суочен са сазнањем да је превођење комплексна и мултидисциплинарна вештина која ангажује велики број компетенција, како оних које су већ у усвајању, тако и оних које студенти тек треба да усвоје. Пре пуне две деценије студенти прве и друге године Италијанистике имали су на располагању уџбенике сличне концепције (Вучо-Распор, Самарџић-Модерц), а како су ти уџбеници застарели по садржају и, делом, по дидактичком приступу, од посебног је значаја чињеница да је др Наташа Јанићијевић прихватила и унапредила наслеђе својих претходника и произвела материјал који својом савременошћу и капиларним језичко-граматичким приступом представља помак у овој врсти литературе. Практикум је не само важна помоћ и водич за студенте Италијанистике, већ и за све љубитеље италијанског, који од овог практикума могу добити подстицај да продубе познавање овог романског језика. Није на одмет нагласити да ово дело представља исход дугогодишњег, више него успешног рада доц. др Наташе Јанићијевић на Филолошком факултету, како у настави италијанског језика, тако и у научном раду.

У раду ***Scusa, sai, ti dico… Gli equivalenti serbi dei segnali discorsivi italiani di origine verbale***, написаном у коауторству, разматрају се италијански дискурсни маркери (ДМ) који потичу од глагола *sapere* ‘знати’, *dire* ‘рећи’ и *scusare* ‘извинити се’ и њихови српски еквиваленти. Теоријска основа анализе почива на прагматичком приступу ДМ, док се језички узорак на коме је вршено испитивање састоји од књижевних текстова савремених италијанских аутора и њихових превода на српски. Након сагледавања основних карактеристика и функција сваког појединачног ДМ, у раду се издвајају и анализирају њихови преводни еквиваленти на српском језику. Поређењем италијанских ДМ са њиховим преводима на српски установљава се да семантички еквиваленти нису увек и прагматички

еквиваленти и закључује да се кореспонденција између ДМ у два језика утврђује на функционалном нивоу.

Рад ***La traduzione dei segnali discorsivi italiani in serbo: il caso dei verbi di percezione visiva e uditiva***, објављен у коауторству, бави се превођењем италијанских дискурсних маркера (ДМ) на српски, с фокусом на поједине форме глаголског порекла и то оне које потичу од глагола аудитивне и визуелне перцепције (*sentire* ‘чути’, *ascoltare* ‘слушати’, *guardare* ‘гледати’ и *vedere* ‘видети’). Резултати анализе, спроведене на корпусу који чине књижевни текстови савремених италијанских аутора и њихови преводи на српски, указују на семантичке и прагматичке еквиваленте на нивоу два језика, као и на главне механизме путем којих се маркери узети у разматрање преводе. Међу карактеристикама ДМ као изузетно важне за процес интерпретације издвајају се њихова полифункционалност и међуразмењивост. У раду се потврђује и закључак да се кореспонденција између ДМ у два језика установљава на функционалном нивоу.

Рад ***Obeležavanje budućnosti prošlim glagolskim vremenima u italijanskom i srpskom jeziku*** посвећен је италијанским и српским прошлим временима која се, изван својих основних значења прошле радње, у одговарајућем контексту могу употребити и за исказивање будућих радњи. У раду се описују и пореде синтаксичко-семантичке вредности италијанских и српских прошлих времена у функцији обележавања будућности, утврђују њихове међусобне сличности и разлике и установљавају њихови одговарајући преводни еквиваленти. Контрастивна анализа прошлих времена као алтернативних маркера за будућу радњу у италијанском и српском језику показује да се између ова два језика јављају како апсолутна, тако и делимична поклапања, односно разлике. Ове три врсте односа манифестују се и на формално-граматичком и на семантичком плану.

Рад ***Izražavanje anteriorne buduće radnje u italijanskom i srpskom jeziku*** бави се анализом и поређењем глаголских облика којима се у италијанском и српском језику изражавају радње које су на временској оси смештене постериорно у односу на тренутак говора, а антериорно у односу на другу будућу радњу. У раду се утврђују међусобне сличности и разлике ових глаголских облика у двама језицима и установљава у којој мери италијански и српски испољавају подударности и разлике у погледу изражавања антериорне будуће радње. Резултати спроведене контрастивне анализе показују да се између италијанских и српских глаголских облика као маркера за антериорну будућу радњу јављају како апсолутна и делимична поклапања, тако и бројне разлике. Ове три врсте односа манифестују се пре свега на морфосинтаксичком плану, а огледају се у постојању, односно непостојању неких формално истих средстава за обележавање антериорне будуће радње, као и у њиховој синтаксичкој дистрибуцији.

У раду ***Verbi di postura in italiano e in serbo*** анализирају се и пореде три основна глагола, односно глаголска израза који означавају положај тела у италијанском и српском језику: *sedere, stare seduto : седети, stare in piedi : стајати и giacere, stare sdraiato/disteso : лежати*. У раду се разматрају семантичка својства ових глагола у двама језицима, с посебним освртом на њихову употребу у служби предиката са локативним значењем. Резултати анализе, спроведене на паралелном корпусу књижевних текстова, показују да је употреба глагола положаја чешћа у српском језику, будући да, поред тога што означавају положај тела, они могу да изразе и статичку локализацију како живог, тако и неживог субјекта. Насупрот томе, у италијанском језику употреба ових глагола је ограничена јер се они не могу јавити уз неживе субјекте, те се за означавање статичких ситуација у присуству неживог субјекта, а често и живог, прибегава у погледу овог значења неутралним глаголима

essere ʻбити’, *stare* ʻбити/боравити’, *rimanere* ʻостати’, *trovarsi* ʻналазити се’ и сл. У раду се закључује да код изражавања статичке локализације српски језик поклања већу пажњу начину на који је субјекат позициониран и употребљава глаголе положаја, док италијански ставља нагласак на локализацију или на само присуство субјекта користећи неутралне глаголе или егзистенцијалну структуру *c’è/ci sono* ʻима’, ʻпостоји’, ʻналази се’. Глаголи положаја се користе углавном када је потребно спецификовати положај који заузима субјекат или када се начин на који је субјекат позициониран не може лако разазнати на основу ширег контекста.

У коауторском раду ***Дидактика превођења на универзитетском нивоу: од језичког усавршавања до професионалног усмеравања*** разматра се двострука улога наставе превођења на универзитетском нивоу: као метода учења страног језика и као увод у стицање преводилачке компетенције. Кроз практичне примере из *Збирке текстова за превођење са италијанског на српски* ауторке се фокусирају на важност интеркултурних и стратешких компетенција у циљу формирања дидактичког модела заснованог на принципима флексибилности и интерактивности.

Рад ***Futurska upotreba italijanskog konjunktiva prezenta i njegovi srpski ekvivalenti*** посвећен је употреби италијанског конјунктива презента у функцији исказивања будућих радњи. У раду се анализира у којим врстама зависних реченица, односно у каквом синтаксичко-семантичком окружењу конјунктив презента може имати футурско значење. Утврђује се да се конјунктив презента као маркер за будућу радњу може јавити само у одређеним врстама зависних реченица, пре свега допунским, зависно-упитним, допусним и временским и да у свим тим реченицама може алтернирати с простим футуром. Што се допунских реченица тиче, разматра се којим семантичким класама могу припадати глаголи уз које конјунктив презента може имати референцу на будућност. Осим тога, у раду се утврђују и српски еквиваленти конјунктива презента као једног од алтернативних средстава за обележавање будуће радње у италијанском језику.

4. Оцена резултата педагошког рада

Доц. др Наташа Јанићијевић веома предано и успешно ради са студентима. Подстиче их да активно учествују у настави и одржава с њима добру комуникацију и колегијалан однос. Поуздан је сарадник и врло посвећен наставник који стручно и савесно испуњава своје радне обавезе посвећујући им се с ведрином и ентузијазмом. Њени часови су веома посећени и цењени од стране студената. О педагошком раду др Наташе Јанићијевић сведочи и висока оцена добијена у званичним студентским анкетама (4.67).

5. Учешће у комисијама за одбрану завршних мастер радова

Од избора у звање доцента др Наташа Јанићијевић била је члан комисије за одбрану шест мастер радова на Филолошком факултету:

1. Ана Петровић, *Конјунктив имперфекта за исказивање футуралности*, 1. 10. 2018.
2. Вања Миланковић, *Језик младих у делима Федерика Моче*, 29. 10. 2018.
3. Невена Вукићевић, *Фразеолошка истраживања у италијанском језику*, 16. 10. 2018.
4. Даница Николић, *Индиректно-упитна реченица у делима Звеве Казати Модињани*, 7. 2. 2020.

5. Сунчица Кокотовић, *Морфосинтаксичке одлике разговорног језика у уџбеницима за италијански као страни*, 29. 9. 2020.
6. Ана Добросављевић, *Српска критика и наука о Пиранделу*, 4. 6. 2021.

6. МЕНТОРСТВО У ИЗРАДИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Доц. др Наташа Јанићијевић именована је да буде ментор приликом израде докторске дисертације мср А. Петровић, која је пријављена под насловом *Италијански конјунктив у допунским и релативним реченицама и његови српски еквиваленти*.

7. СТРУЧНО-ПРОФЕСИОНАЛНИ ДОПРИНОС

Доц. др Наташа Јанићијевић била је члан Организационог одбора интеркатедарског регионалног округлог стола „L'italiano fuori d'Italia: le prospettive della collaborazione interuniversitaria regionale" одржаног 28. 11. 2018.

Члан је Организационог одбора међународне конференције за филологе „Савремена филолошка истраживања", која ће се одржати 3. и 4. 12. 2022. године на Филолошком факултету у Београду.

Од 2021. године члан је Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе на Филолошком факултету.

8. ОСТАЛИ СТРУЧНИ АНГАЖМАНИ И АКТИВНОСТИ

Доц. др Наташа Јанићијевић учествовала је у организацији и реализацији семинара за наставнике италијанског језика:

1. „Особености ефикасних дидактичких интервенција с циљем развоја лексичке, морфосинтаксичке, преводилачке и дискурсне компетенције ученика италијанског као страног језика" (са доц. др Н. Цековић, доц. др. Ј. Дрљевић и доц. др Миленом Поповић Пизари). Семинар је акредитован код Завода за унапређивање образовања и васпитања (ЗУОВ) и одржан 25. 5. 2019. на Филолошком факултету.
2. „Дидактичке активности с циљем развоја прагматичко-дискурсне, морфосинтаксичке и преводилачке компетенције ученика италијанског као страног језика" (са доц. др Н. Цековић и доц. др М. Поповић Пизари). Семинар је одржан 14. 12. 2019. у Италијанском институту за културу у сарадњи са Филолошким факултетом.
3. „Дидактичке активности с циљем развоја прагматичко-дискурсне, морфосинтаксичке и преводилачке компетенције у настави италијанског као страног језика" (са доц. др Н. Цековић и доц. др М. Поповић Пизари). Семинар је одржан онлајн 13. 3. 2021. у сарадњи с Филолошким факултетом и Италијанским институтом за културу.

Др Наташа Јанићијевић стекла је цертификат за испитивача међународно признатог цертификата *CELI* (*Certificati di lingua italiana*) на Универзитету за странце у Перуђи 2018. године. Од тада је члан Комисије за полагање испита CELI, међународног тестирања знања италијанског језика као страног у организацији Универзитета у Перуђи, које се одржава на Филолошком факултету.

Године 2018. одржала је предавање у Друштву младих лингвиста на тему *Глаголски облици и конструкције за изражавање футуралности у италијанском и српском језику*.

Доц. др Наташа Јанићијевић била је рецензент е-монографије: Blatešić, A. (2021). *Nulti član u savremenom italijanskom jeziku.* Novi Sad: Filozofski fakultet.

Рецензирала је радове у следећим часописима: Komunikacija i kultura online (2019; 2021); Речи (2018); Strani jezici (2020); Zbornik za jezike i književnosti Filozofskog fakulteta u Novom Sadu (2021); Анали Филолошког факултета (2021).

Била је рецензент у оквиру пројекта Унапређење квалитета образовања кроз увођење завршног испита на крају средњег образовања (Пројекат државне матуре) Министарства просвете, науке и технолошког развоја уз подршку Европске уније (*Junior Non-Key Expert Reviewer of Examination Instruments*, август 2020 – децембар 2021).

Члан је Друштва за стране језике и књижевности Србије.

Доц. др Наташа Јанићијевић била је у неколико наврата председник или члан комисије за избор у звање следећих наставника и сарадника на Филолошком факултету:

1. Ивана Симић Ђорлука, лектор (2018).
2. Анђела Арсић Миливојевић, лектор (2019).
3. др Милена Поповић Пизари, доцент (2021).
4. др Маурицио Барби, доцент (2021).

Поред тога, била је ангажована и у комисијама на другим високошколским институцијама, и то као:

1. Члан комисије за избор у звање доцента на Факултету уметности Универзитета у Нишу (2019).
2. Члан комисије за оцену приступног предавања за избор у звање доцента на Факултету уметности Универзитета у Нишу (2019).
3. Члан комисије за избор сарадника у настави за ужу научну област Италијански језик и лингвистика са пуним радним временом на Филолошко-уметничком факултету Универзитета у Крагујевцу (2020).
4. Члан комисије за избор у звање наставника италијанског језика на Факултету музичке уметности Универзитета у Београду (2021).

ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Из свега наведеног Комисија закључује да кандидаткиња др Наташа Јанићијевић, досадашњи доцент на Филолошком факултету Универзитета у Београду, у потпуности испуњава све услове за избор у звање за које конкурише, а који су прописани Законом о високом образовању, Статутом Филолошког факултета Универзитета у Београду и Правилником о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника на Универзитету у Београду.

На основу неспорног научног доприноса, академских активности и одличних резултата педагошког рада, Комисија једногласно предлаже **да се др Наташа Јанићијевић поново изабере у звање доцента за ужу наставно-научну област Италијанистика, предмет Италијански језик**.

Београд, 20. април 2022.

Чланови комисије:

_____

др Саша Модерц, редовни професор
Универзитет у Београду – Филолошки факултет

_____

др Душица Тодоровић, редовни професор
Универзитет у Београду – Филолошки факултет

_____

др Тијана Кукић, доцент
Филолошко-уметнички факултет, Универзитет у Крагујевцу